કલ્લન કવ્વાલ

[કલ્લન કવ્વાલ] નંબર ૪

તેરે નામપે ચલા હું તુઝે ઢુંડને મકાંસે
મુઝે કારવાંસે મતલબ ન ગુબારે કારવાંસે
જરા ઠેર જા મોઅઝઝન મેરા દિલ લરઝ રહા હૈય
કહીં આબા ગ [redacted] તેરી મસ્તીએ અઝાંસે
મેરા બેકફાકા [redacted] કોઈ ઉસકે દિલસે પુછે
મેરી તરહ લુંટ ગયા હો જો બીછડકર કારવાંસે
તુઝે ઈસ તરહ મંય ઢુંડું કભી દેરમે હરમમે
કોઈ જૈસે બેખબર હો તેરે નામસે નિશાંસે

— મુરત્તીબ —

મહંમદ ઈબરાહીમ અલીખાં 'અરમાન' કાનપુરી

પબ્લીશર

મેસર્ઝ વકીલ બુક ડીપો

મોહમદઅલીરોડ—એહમદાબાદ.

પહેલી બાર ઈ. સં. ૧૯૪૦
જીલ્દ ૨૦૦૦ હી સં. ૧૩૫૮

કીંમત દો આને

ધી " નવયુગ મુદ્રણાલય " માં બ્રહ્મભટ્ટ સુંદરભાઇ હકાભાઇએ
છાપી, શાહપુર નાગોરીવાડ જીવાભાઇની ખડકી, અહમદઆબાદ.

ઉસ તરફ જાતા હુ સબ -- ૫ મુઝે
કુચા કુચા હો ગયા બાઝારે રૂસ્વાઈ મુઝે
આયે હંય બીમારે ગમકી ખુદ અયાદત કે લીયે
ઇસ લીયે અપની યેહી હાલત પસંદ આઇ મુઝે
અબ કહાં અપને બેગાને ઓર કહાં એશો નીશાત
કબ્રમેં તાને દીયા કરતી હંય તનહાઇ મુઝે
કિસ કદર તુલે શબે હીજરાંમે બેદારી હુઈ
ઈસ તરાહ કુંન્જે લહદમેં ખુબ નીંદ આઈ મઝે

ગઝલ માસ્ટર કલ્લનખાન મેરઠવાળા.

ઈજઝા વાલે તેરી તસવીર લીયે બયઠેં હય
આપ તો હુસ્નકી જાગીર લીયે બયઠેં હય
તુર વાલે તેરી તનવીર લીયે બયઠેં હય
હમ તુઝીકો બુતે બેપીર લીયે બયઠેં હય
કુછ ખબરભી હયકે લયલા તેરે દિવાનેકો
લોગ પહેનાનેકો ઝન્જીર લીયે બયઠેં હય
અબતો અફસાનએ માબુદ ઈધરભી ઝુક જાય
હમભી બીગડી હુઈ તકદીર લીયે બયઠેં હય
મૂર્ગ દિલકો તો ફક્ત એક નજર કાફી હય
આપ બેફાયદા કયું તીર લીયે બયઠેં હય

માસ્ટર કલ્લનખાન મેરઠવાળા.

દર દરમેં ભટકતા ફિરા યારકી ખાતીર
યેહ મુફતકા આઝાર હુવા યારકી ખાતીર
જીના મેરા દુશ્વાર હુવા યારકી ખાતીર
હમ હોટોંપે હંય શરબતે દિદારકી ખાતીર

આ ...લા લબ્તે જીગર યારકી ખાતીર
પીનેકો પીયા દિલકા લહુ યારકી ખાતીર
સહેરામેં કભી બનમેં ફિરા યારકી ખાતીર
મજનુકા લકબ હમકો મિલા યારકી ખાતીર
લબે મનસૂરસેં આઈ જો અનલહકકકી સદા
આલીમોંને વહીં વાકાયદે ફતવા લીખ્ખા
ઉજા માકુલ હય મનસૂરકો દો સૂલી ચઢા
શૂલી મુઝે મન્ઝુર હંય દિલદારકી ખાતીર
તબરેઝકે માનીંદ દિલે દીવાના બના દે
ફિર ફત્વા શરીયતકા કોઇ હમપે લગાદે
ખીંચે કોઈ ખાલ ઓર દુરરે લગાદે
એ સાબતા ઉંસ વક્ત ઝબાંસે યેહી નીકલે
લો ખેંચલો ખાલ એહમદે મુખ્તારકી ખાતીર
શહે મુલતાનકે ફરઝંદકી આઇ જો કઝા
આલમોંકો શહે મુલતાનને બુલવાકે કહા
કરો કુરઆનકી આયપતે મુરદા ઝીન્દા
વર્ના તુમ સબકો યહાં દુંગામેં શૂલીકી સઝા
સમ્સ તબરેઝકો ફિર ઢુંડને નીકલે હરજા
સમ્સ તબરેઝ મીલે ફીરતો યેહ લોગોંને કહા
જાનસે જાતે હેં રેહમ કરો બેહરે ખુદા
મસ્તકો લાયે સબ સાથ જહાં થા મુર્દા
મુર્દે કો દેખકે મસ્તને લોગોંસે કહા
ફિર શરીયતકા લગાના ના કોઇ તુમ ફતવા
કુંબાઈઝની કહા ઓર લાસકો જબ ઠુકરાયા
મુર્દા ઉઠ બયઠા તો ઉલમાને વહીં ફરમાયા
હુકમસે આપને અપનેહી જીલાયા મુર્દા
તો શરીયતકા જવાબ આપપે આયદ યેહહુવા

ખીંચકર ખાલ તુમ્હારી ભરે [illegible] મુઆ
ઉસપે સો દુરરે લગા ઓર હે માકુલ સેજા
સમ્સ તબરેઝને ફરમાયા કી મેં કેહતા નથા
કેહ શરીયતકા કરોગે તુમ યહાં પર ઝગડા
શરેકે નામપે સો જાનસે હોતા હું ફિદા
ઈસ લીયે કેહતા હું તુમ સબકો કે અબ દેર હે કયા
લો ખેંચ લો ખાલ એહમદે મુખત્યારકી ખાતીર

માસ્ટર કલ્લનખાન મેઠરવાળા.

તજલ્લી તૂરકી મુંસાકા મન્શા બનકે નીકલેંગે
જનાબે ઇબ્ને મરીયમકી તમન્ના બનકે નિકલેંગે
સરાપા હુસ્ન યૂસુફકા ખુલાસા બનકે નિકલેંગે
હઝારોંમેં નહીં લાખોંમેં યકતા બનકે નિકલેંગે
મોહમ્મદ હશ્રકે મયદાંમે દૂલ્હા બનકે નીકલેંગે
સરે મેહશર અજબ શાને હબીબે કિબ્રયા હોગી
સરે અકદસપે તાજે ઝર દોશ પર કાલી કબાં હોગી
ઈલાહી બખશ દે ઉમ્મતકો લબ પર યેહ દુઆ હોગી
ગુનેહગારોં ન ગભરાઓ શફાઅત બર મલા હોગી
દવાયે દર્દ દિલ દેંગે મસીહા બનકે નિકલેંગે
ભલા ઉમ્મત ન કયું રોને લગે ઈસ હાલકો સુનકર
તડપ જાતેહેં ખુદ ઇસ રંજસે જબ શાફએ મેહશર
બહોત તડપે બહોત રોયે ખબર જીબરીલસે સુનકર
નવાસેથે ગલેકો ચુમકર કેહતેથે પયગમ્બર
ફવ્વારે ખુનકે ઈસ લાલકી ગરદનસે નિકલેંગે
અયાં હોગી જબ પરદેસે એક તસ્વીર લાસાની
પયે તસલીમ ઉસ દમ ઝુક જાયેગી સબકી પેશાની
મુસલ્માં હોકે દાઉદી યહુદી હોકે નસરાની
યેહ સબ સીજદા કરેંગે સબકા કાબા બનકે નિકલેંગે

માસ્ટર કલ્લનખાંન મેરઠવાલે.

(કુખે તરઝ)

આંખોં મેરી જીદસે સાકીને સબ લુંટા દી
થોડી ઇસે પીલાદી થોડી ઉસે પીલાદી
જાલીમકી શોખીયોંકે દેખે કરીશ્મે કોઈ
ચુટકીસે દિલ મસલકર દિલકી ખલીશ મીટાદી
પામાલ કરકે ઉસને મુઝકો બના દિયા કુચ્છ
દુનીયા સમઝ રહીથી હસ્તી મેરી મીટા દી
કેહના થા યેહ મુગાંકા ભર ભર ખુબ પીલો તુમ
અય "સમ્સ" મય કશોંને એક લુંટસી મચાદી

માસ્ટર કલ્લનખાંન મેરઠવાલે.

ફિર દિલકો નમકદાંમે રખદે ફિર ચારાગરે બિસ્મીલ બનજા
ઓ તેગીઅદા વાલે કાતિલ આજખ્મે નવાંએ દિલ બનજા
સદકે તેરી ચીતવનકે સાકી આંખોંસે બરસને દે મસ્તી
ઈન કેફ ભરે પયમાનોંસે દમ ભરકે લીયે ગાફીલ બનજા
અય ખુને તમન્નાએ બિસ્મીલ ફિરનેસે રગોંમેં કયા હાંસીલ
આંસુ બનકર આંખોંસે નિકલ અફસાનએ જખ્મે દિલ બનજા
અય કામિલે હુસ્નો ઈશ્ક જરા ફિર નજદમેં કરદે હશ્ર બપા
મજનુ બનજા લયલા બનજા નાકા બનજા મેહમીલ બનજા

કવ્વાલી

ખુદીકો મીટાકર ખુદા ચાહતા હું
ન પુછો યે મુઝસે કે કયા ચાહતા હું
મે અપને કિયેકી સજા ચાહતા હું
નીહાકો નીહાંસે અયાં ચાહતા હું

ફના હોકે ઘુતકે બુ...
ખુદીકો મીટાકર ખુદા ચાહતા હુ
મુરકકા જહાંકા બદલ દેને વાલે
સવીસ્તા નવીસ્તા બદલ દેને વાલે
મુકદ્દરકા પાસા બદલ દેને વાલે
નજરસે જમાના બદલ દેને વાલે
ઇધર દેખ મેં કુચ્છ બના ચાહતા હું
ન છુપજાકે પદરમેં જલ્વા દિખા દે
હીજાબે દુઇ દરમીયાંસે ઉઠા દે
મેરી હસરતે દીદ અબતો મીટા દે
જરા અપને ચેહરેસે બુરકા ઉઠા દે
તુઝે એક નઝર દેખના ચાહતા હું

માસ્ટર કેલ્લનખાંન મેરઠવાળા.

એક શોલાથા નયા શમ્આકો કુંકા જીસને
એક કશિસ થી જો ફના કર ગઇ પરવાનકો
મોતને આકે જો છેડા તેરે અફસાનેકો
દર્દે દિલ થમ ગયા નીંદ આ ગઈ પરવાનેકો
આંખસે આંખ મીલી શીશએ દિલ ચુર હુવા
કિસને ટકરા દિયા પયમાનેસે પયમાનેકો
હાં જલા હોગા કહીં તૂર કહી હોંગે કલીમ
છોડીએ છોડીએ ભુલે હુએ અફસાનેકો
કાઅબેમે દેખ ચુકે ઉસમેં નપાયા અય દાગ
શક ન રેહ જાય જરા દેખ લો બુત ખાનેકો

માસ્ટર . નખાંન મેરઠવાળા

રૂખે તુમ્હેં સબ હુસ્નકી તસવીર કહેતે હેં,
નિગાહે આંખ કો ચલતી હુઈ શમશીર કહેતે હેં.
ક્યા કો વર્ક કહતે હેં અદા કો તીર કહતે હેં,
તુમ્હારે હુસ્ન કો અલ્લાહ કી તસ્વીર કહતે હેં.
રૂખે પુર નુરકો કુરાન કી તફસીર કહતે હેં.

જમાના ઉનપે શૈદા હે ફીદાઈ હે જહાં ઉનકા,
મકીં ઉનકા મકાં ઉનકા જમી ઉનકી જમા ઉનકા.
જહે કિસ્મત મેરી આંખે કહાં જલવા કહાં ઉનકા.
ખુદા કી શાન હે સર મેરા સંગે આસ્તાં ઉનકા,
બહુત દુશ્વાર થા લેકિન ઇસે તકદીર કહતે હેં

તુમ્હારી જુસ્તજુ હો ઓર દર દર હો જબી સાઇ,
મેરે હાલે પરેશાં કી હો એક દુનીયાં તમાસાઈ,
જહાં મેં કોઇ દીવાના કહે ઓર કોઈ સોદાઈ,
જુનુને ઈશ્ક મેં મુજકો ભલા ક્યા ખૌફ રૂસવાઈ.
મોહબ્બત મેં જો જિલ્લત હો ઉસે તૌકીર કહતે હેં

માસ્ટર કલ્લનખાંન મેરઠવાળા.

બલ્માકે દ્વારે ઠાડી પુકારૂં એહમદ હમરો છેલા છેલા
બલ બલ જાઉં બાંકેસખીરી હયદર જાકે બીરના હો
જીનકે લલના ઉસનેન પ્યારે સદકે ઉનપર જીયરા હો
જીનકી બેટી ફાતમા ઝોહરા શીશપે ઉનકે છાયા હો
અયસે બલમકી ઉંગ્લી પકડકર લેચલી ભઈ વાઝરીયા હો
પુછે લાગે નગરકે લુગવાઈ તોરા કા લાગે હો

માસ્તર કલ્લનખાંન મેરઠવાળા.

સાબીર તુ રખીયો મોરી લાજ, મય પરદેશન આઇ
સીસ કા દેખન તોરે તાજ, કલીયરમેં હય તોરા રાજ
મિલે મનકી મુરાદે આજ, સાબીર રખીયો મોરી લાજ
મંય પરદેશન આઈ

દેશમેં જી ઘબરાયા સાબીર, શૌક આય હૈ લાખ.
નહીં ચેન ઘડી ભરપાઇ, સાબીર રખિયો મોરી લાજ
મંય પરદેશન આઈ

તેરે દરકી ભિકારન હોલી, મંયને ગલેમેં ડાલી ઝોલી
ચુંહી દર દર ખાક ઉઠાઇ, સાબીર રખીયો મોરી લાજ
મંય પરદેશન આઈ

કવ્વાલી

દીવાના બના દે મુઝે દીવાના બના દે
ઇસ ગુલશને હસ્તીસે ભી બેગાના બનાદે

પરવાને કહે મુઝકો યે પરવાના હય કિસકા
દીવાને પુકાર ઉઠે યે દીવાના હય કિસકા
મયખાર ભી યે કહદે કે યે મસ્તાના હય કિસકા
ઇન સબસે મેરા ઇશ્ક જુદા ગાના બનાદે–દીવાના

જલ્વે તેરે કુદરતકે સીમટ આયે મુઝીમેં
અય હુસ્ને અજલ તુરકા અફસાના બનાદે–દીવાના

સાકી તેરા મયખાર અગર ઝીદપે જબ આયે
મયખાના ભી થરરાતા હુઆ ઉસ્કે ઘર આયે
જીસ ચીઝકો દેખે ઉસે પયમાના બના દે–દીવાના

દુશ્મન હો ગર હજાર તો હિમ્મતસે દિલ ન તોડ
ગમસે અલમસે યાસહે ઘબરાકે મુંહ ન મોડ
યે ફખ્ર હય જી મિલના કામાને કરમ છોડ
વો ચાહે તો કયાકતરેકો દરીયા ન બના દે–દીવાના

---

૧ માસ્ટર કલ્લનખાંન મેરઠવાલે.

ગર આ ગયા તુમપર દીલહી તો હય
દેખેં ન કયું આંખે હી તો હય
કલ તકતો બુતોંકો સીજદા કીયા
અબ યાદે ખુદા હય દીલહી તો હય
દો હુસ્નકા સદકા આશીકકો
કુચ્છ માંગતા હય સાઈલતો હય
તડપે ન કયું બીસ્મીલહી તો હય
જબ મેને કહા કત્લ ન કર
જીદ આ ગઈ કાતીલ હીતો હય

માસ્ટર કલ્લનખાંન એન્ડ પાર્ટી

કાલી કમલી વાલીયાં, ગોરે મુખડે વાલીયાં
કાલી જુલ્ફોં વાલીયાં, ભઈ કાલી કમલી વાલીયાં
કોન રૈન સુપનેમેં આન કર, મોહે રૂપ અપના દિખા ગયો
કોઈ બાત ના મુખસે કહ ગયો, હાય યુંહી ચુપકા ચલા ગયો
ધરી કાંધે પૈ કાલી કમલીયાથી, બાકે મુખસે મુરલીકી લૈ બજી
વહ ગુવાલા બનમેં જો જા છુપા મોરે તનકો સગરી જલા ગયો
લાઈલ્હાહકી બીન બજાકર, ઈલ્લાલાહકા રાગ સુના કે
કલમએ તૈય્યબ પઢા લિયા કાલિ કમલી વાલિયાં..........
દર તેરે નૂં આયા જો, મુડ ખાલી ના આયા વોહ
દિલકા મકસદ પાલીયા
કાલી કમલી વાલીયાં, ગોરે મુખડે વાલીયાં
કાલી જુલ્ફોં વાલિયાં ભઈ કાલી કમલી વાલીયાં

કવ્વાલી

દુનિયાસે જબ ચલુંગા દુનિયા નઈ બદલકર
હસરતસે મોમ હોગા હરસંગદિલ પિઘલકર.
રોયેંગે હર કદમપર અરમાં મચલ મચલકર.
શબકો મેરા જનાઝા જાએગા જબ નિકલકર
રહે જાયેંગે સહરકો દુશમન ભી હાથ મલકર
અલ્લાહરે મુહબત બેકાર કરચુકે જબ
બાલીપે મેરી આયે લાચાર કર ચુકે જબ.
ગુસ્લો કફન સે મેરા સિંગાર કર ચુકે જબ.
કાફુર ઇત્રમલકર તૈયાર કર ચુકે જબ.
મુંહ મોડકર ન દેખા અયસે ગયે નીકલકર
બાદેફના હુઇ વો મટ્ટી અઝીમ મેરી.
કુછ શખ્સ કલમાગોથે કુછ આંખ અશ્ક નમથી.
કુછ હુકમથા શરીયત કુછ રસ્મથી વહાંકી
હાલાંકે ઘરસે તુરબત કુછ દુરથી ન મેરી.
પહોંચા મેરા જનાઝા કાંધે બદલ બદલકર.
ગુસ્લો કેફનકી હરસુ તકલીફ હો રહી હય.
મોતો હયાત કી સબકો તરદીદ હો રહી હય,
કુછ જાચુકે હય કોઈ તકલીદ હો રહી હય.
મુલ્કે અદમમેં યારબ કયા ઈદ હો રહી હય.
જાતે હય મરને વાલે કપડે નયે બદલકર

કવ્વાલી

અલીફસે મૈ અલ્લા કો જાનું બેસે બિસમિલ્લાકો
તે સે થા તેરા ઇશારા બસ રસુલ લીલ હકો
સે સે પાઈ હે સનાહ ઔર જીમસે જાના અલી

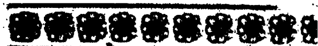
હાફિઝ હો ગયે પેર કર કલામ અલ્લાકો
બે સે ખિદમત ઉનકી ઓર હાલસે દિલમે મેરે
ઝાલ સે ઝિકરે ખુદા રહતા હે ખલકુ અલ્લાકો
રેસે રબબે હુકમ હમ પર સે ઝયાદા ખલકપર
સીન સે સીનેમે લિખા હે કુલ હુઅલ્લાકો
શીન સે શાહે જહાન ઓર સ્વાદસે સદીકતો
ઝવાદસે ઝામન કિયા હે હકને અબદુલ્લાહકો
તોયેસે તરફે નિગાહ ઓર ઝોયેસે ઝાહિર હય તુ
એન સે આજીઝ હુ મૈ પહુંચા દે બેતઅલ્લાકો
ગેન સે ગફલતકા પરદા ફે સે ફરમાદો ઉસે
કાફ સે કાયમ કિયા હે હકને નુર અલ્લાહકો
કાફસે કલમા પઢો ઓર લામ સે લો યાદે રબ
મીમસે તુ મુઝસે મિલા બેતે રસુલ અલ્લાકો
નુરસે હે નામુસ તેરા વાવસે વાહદ હય તુ
હે સે હર શેદા તેરા પડતા હે ઈલ-લીલાહકો
યેસે યાદે હક હે લાઝિમ ભુલ મત અલ્લાહકો

કવ્વાલી

લયલાકે પીછે કયસભી દીવાના બન ગયા
ઓર અપની મિસાલ આપકી પરવાના બન ગયા
સાદીભી નજર પડ ગઈ ઉસ બુતકી જીસપે વોહ
મસ્તે નિગાહે નાઝકા મસ્તાના બન ગયા
હર રોઝ શેખ પીતે હે મસ્જીદ મેં બેઠકર
ખાને ખુદાભી દેખીયે મયખાના બન ગયા
દીલો જીગરતો દીયા સાકી બચાથાવોહ હર
ઓર વોહભી નીગાહે યારકા અન્દાઝા બનગયા

હિલીપાના

યાની

ગ્રેગોરીકી બેટી એહદે સબાહાકા એક સચ્ચા તારીખ નાવીલ જીસ્મેં ખીલાફતે ઉસમાનયાકે વાકેઆત ઔર હઝરત અબદુલ્લા બીન ઝુબેરકે હયરત અંગેઝ જંગી કારનામે યેસબ કીતાબમેં દરજ હૈય કીંમત ૧-૦-૦

અરબકા ચાંદ

જીસ્મે તીન લાખ ઇસાઈયોં સે બીસ હઝાર શેરાને ઇસલામકી મુકાબેલા દેવનુમા ઝંગીયોંસે નેહાયત ખુનરેઝ જંગ નાઝ આફરી ઇસલામી ઔરતોંકી બેનઝીર બહાદુરી એહદે ફારૂકી કા એક તારીખી મઆરકહ, કી ૦-૬-૦

હુરેં શેહવાર

જીસ્મેં એક બહાદુર ઔર વફાદારને અપની વફાદારીકા નમુના દુનયા કે સામને ઇસખુબીસે પેશ કીયાહે કે ઇસકો પઢતેહી રગોંમેં તાઝા ખુન દોડને લગજાતા હે. કી ૦-૪-૦

માહેઅજમ

તારીખે ઇસલામકા વો રોશન પેહેલુ જીસપર ઇસલામી દુનયા જીસકદર નાઝકરે કમહેં ખલીફએ ઇસલામકા વોજોહરે દરીખ જો તારીખે ઇસલામકો જગ મગા ગયા ખત્તાબકા વો જીસકા સાની માદરે ગેતી ન જનસકી ઔર તોહીદયાની શાન અરબ જીનોહને ઇરાન ઔર સીસ્તાન કે રૂસ્તમ ફીલાકસ પીટર પાલ જેસે માઅએનાઝ જવાં મરદોંકે છકકે છુટા દીયેથે ઇસ ઝીયાદા વાકેઆત કીતાબમેં દર્જ હૈય કીમત ૦-૮-૦

મીલનેકા પતા—વકિલ બુક ડીપો.

મોહમદઅલી રોડ તીન દરવાજા—અહેમદાબાદ

